

Onderwijs en kanker

In 2032 kunnen mensen die leven met of na kanker naar eigen wensen, behoeften en draagkracht onderwijs volgen

Dit doel betreft kinderen en (jong)volwassenen die onderwijs of een opleiding (willen) volgen en mensen met of na kanker die zich willen laten omscholen.

Hoe is de situatie nu?

- Per jaar krijgen 600 kinderen (0-18 jaar) de diagnose kanker. De 5-jaarsoverleving ligt boven de 87% ^{119, 120}
- In 2025 kregen 4.600 mensen in de leeftijd van 18-39 jaar te horen dat zij kanker hadden. 69.000 mensen leefden op 1 januari 2025 in Nederland die op AYA leeftijd een kankerdiagnose kregen ¹⁸³
- Mensen met kanker hebben klachten als vermoeidheid (68%), concentratieproblemen (40%) en geheugenproblemen (37%) ¹¹⁶
- Het risico op een lager onderwijsniveau en werkloosheid is 2-5 keer hoger bij mensen die als kind kanker hebben gehad in vergelijking met leeftijdsgenoten ¹²¹
- 45% van de jongvolwassenen geeft aan minder werk- en carrièremogelijkheden te ervaren ⁷³
- Er zijn vrijwel geen cijfers bekend over het volgen van onderwijs door mensen met of na kanker

Wat willen we veranderen?

Onderwijs blijkt een onderbelicht onderwerp in relatie tot kanker. We weten dat mensen klachten ervaren tijdens en na (een) kanker(behandeling).

Door ervaringsverhalen weten we dat het moeilijk kan zijn om onderwijs te volgen met deze klachten. Zo weten we dat mensen te maken kunnen krijgen met emotionele, cognitieve en fysieke beperkingen en met sociale isolatie. Ook weten we dat leerlingen met of na kanker barrières ervaren in het volgen van onderwijs. Er is meer onderzoek nodig om goede ondersteuning te kunnen bieden aan mensen met of na kanker bij het volgen van onderwijs. ¹⁸¹

Wat zijn onderliggende oorzaken?

- De noodzakelijke behandeling voor kanker draagt bij aan verminderde draagkracht voor het volgen van onderwijs. De behandeling kost tijd, energie en heeft effect op de belastbaarheid door bijvoorbeeld bijwerkingen
- Ook na de behandeling is belastbaarheid vaak lager door (late) gevolgen
- Beperkte kennis over (de behoefte aan) ondersteuning van leerlingen met of na kanker

Wat zijn mogelijke oplossingsrichtingen?

- Inventariseren van de ervaren knelpunten

- Vergroten van kennis over de effecten van kanker op het volgen van onderwijs bij decanen en (onderwijzend) personeel
- Maken van praktische handleidingen over ondersteuningsmogelijkheden, zoals digitaal onderwijs, om passend onderwijs te kunnen blijven bieden
- Aanstellen van een vast aanspreekpunt op elke onderwijsinstelling bij wie leerlingen terecht kunnen in een periode van ziekte en daarna
- Bij het opstellen van richtlijnen in de zorg rekening houden met de behoeften van leerlingen
- Regelingen opstellen, bijvoorbeeld rondom studiefinanciering, ter ondersteuning van zieke leerlingen
- Faciliteren van een goede overgang van onderwijs naar werk voor mensen met of na kanker met aandacht voor (veranderende) carrièremogelijkheden en/of behoud van werk

Welke effecten verwachten we op individuen en de samenleving?

☐ Incidentie

☐ Mortaliteit

☒ **Kwaliteit van leven**

☒ Lichamelijke gezondheid

☒ Psychische gezondheid

☒ Mate van zelfstandigheid

☒ Sociale relaties

☐ Omgeving

☐ Persoonlijke waarden en overtuigingen

☐ **Kwaliteit van zorg**

☐ Effectiviteit

☐ Veiligheid

☐ Patiëntgerichtheid

☐ Tijdigheid

☐ Doelmatigheid

☐ Gelijkheid van behandelen